

KYTS 5.5 YADEKENA SAGGSTHAAPAYATI - KRISHNA YAJURVEDA TAITTIRIYA SAMHITA PATHA

kṛṣṇa yajurvēdīya taittirīya saṃhitāyā-mpañchamakāṇḍē pañchamaḥ praśnaḥ -
vāyavyapaśvādyaṇa-nnirūpaṇaṃ

ō-nnamaḥ paramātmanē, śrī mahāgaṇapatayē namaḥ,
śrī gurubhyō namaḥ □ ḥariḥ ōm □

yadēkēna sagg sthāpayāti yajñasya santātyā avichChēdāyaindrāḥ paśavō yē muṣkarā
yadaindrā-ssantō-’gnibhya ālabhyantē dēvatābhya-ssamadā-ndadhātyāgnēyī-
striṣṭubhō yājyānuvākyāḥ kuryā-dyadāgnēyīstēnā ”gnēyā ya-ttriṣṭubha-stēnaindrā-
ssamṛddhyai na dēvatābhya-ssamadā-ndadhāti vāyavē niyutvatē tūparamā labhatē
tējō-’gnērvāyustējāsa ēṣa ā labhyatē tasmā-dyādriyān vāyu- [vāyuh, vātī] 1

-rvātī tadriyānṇa-gni-rdāhatī svamēva ta-ttējō-’nvētī yanna niyutvatē syādunmādyē-
dyajāmānō niyutvatē bhavati yajāmāṇasyā-’nūnmādāya vāyumatī śvētavātī
yājyānuvākyē bhavata-ssatējastvāyā hiraṇyagarbha-ssamāvartatāgra ityāghāramā
ghārayati prajāpātīrvai hiraṇyagarbhaḥ prajāpātē-ranurūpatvāya sarvāṇi vā ēṣa rūpāṇi
paśūnā-mpratyā labhyatē yachChmāśruṇasta- [yachChmāśruṇastat, purūṣāṇagṃ] 2

-tpurūṣāṇagṃ rūpaṃ ya-ttūparasta-daśvānāṃ yadanyatōda-nta-dgavāṃ yadavyā iva
śaphāstadavīnāṃ yadajastada jānāṃ vāyurvai paśūnā-mpriya-ndhāma ya-dvāyavyō
bhavātyēta-mēvaināmābhi sājānnānāḥ paśava upā tiṣṭhantē vāyavyāḥ kāryā(3)ḥ
prājāpatyā(3) ityāhu-rya-dvāyavyā-ṅkuryā-tprajāpātē-riyādya-tprajāpatya-ṅkuryā-
dvāyō- [-dvāyōḥ, iyādya-] 3

-riyādya-dvāyavyāḥ paśurbhavātī tēnā vāyōrnaitī ya-tprajāpatyaḥ purōḍāsō bhavātī
tēnā prajāpātērnaitī ya-ddvādāsakapālastēnā vaiśvānarānaityāgnā
vaiṣṇavamēkādaśa-kapāḷa-nnirvapati dīkṣiṣyamāṇō--’gni-ssarvā dēvatā viṣṇuryajñō
dēvatāśchaiva yajña-ñchā-” rābhatē-’gnirāvamō dēvatānāṃ viṣṇuḥ paramō yadāgnā-
vaiṣṇava-mēkādaśakapāḷa-nnirvapati dēvatā [dēvatāḥ, ēvōbhayatāḥ] 4

ēvōbhayatāḥ pariḡrhya yajāmānō-’vā rundhē purōḍāsēna vai dēvā aṃuṣmī-~ṃllōka
ārdhnuvan chaṇuṇā-’smin. yaḥ kāmayētā-’muṣmī-~ṃllōka ṛddhnuyāmitī sa purōḍāsā-
ṅkurvītā-’muṣmīnnēva lōka ṛddhnōtī yadaṣṭākāpāḷa-stēnā-”gnēyō ya-ttrīkapālastēnā

vaiṣṇava-ssamṛddhyai yaḥ kāmāyētāsmi-~ṃllōka ṛddhnuyāmiti sa chaṛu-
n̄kúrvītāgnērghṛtaṃ viṣṇō-standulā-stasmā [-stasmāt, chaṛuḥ kāryō-‘sminnēva] 5

-chchaṛuḥ kāryō-‘sminnēva lōka ṛddhnōtyādityō bhāvati yaṃ vā aditiraśyāmēva prati
tiṣṭhātyathō aśyāmēvādhi yajña-ntānutē yō vai sām̄vathsaramukhya-mabhṛtvā-‘gni-
ñchīnutē yathā sām̄i garbhō-‘vapadyātē tāḍṛgēva tadārtimārchChē-dvaiśvānara-
ndvādāśakapāla-mpurastānnirvāpē-thsām̄vathsarō vā aḡni-rvaiśvānarō yathā
sām̄vathsaramāptvā [] 6

kāla āgātē vijāyāta ēvamēva sām̄vathsaramāptvā kāla āgātē-‘gni-ñchīnutē nā-
”rtimārchChātyēṣā vā aḡnēḥ priyā taṇūrya-dvaiśvānaraḥ priyāmēvāsyā taṇuvamavā
rundhē trīṇyētāni havīgṃṣi bhavanti trayā imē lōkā ēṣāṃ lōkānāgṃ rōhāya □ 7 □

**(yadriyāṃ vāyu - ryachChmāśruṇasta-d- vāyō - nr̄ivapāti dēvatā - stasmā -
dāptvā - ṣṭātrigṃśachcha) (a. 1)**

prajāpātiḥ prajā-ssrṣṭvā prēnā-‘nu prāviśa-ttābhyaḥ puna-ssambhāvitū-nnāśāknō-thsō-
‘bravīḍṛddhnavādi-thsa yō mētāḥ punā-ssañchinavāditī ta-ndēvā-ssamāchinva-ntatō
vai ta ārdhnuvaṇ ya-thsamāchinva-ntachchityāsyā chityatvaṃ ya ēvaṃ vidvāḡni-
ñchīnuta ṛddhnōtyēva kasmai kaḡniśchīyata ityāhuragnivā- [ityāhuragnivān, aśānīti
vā] 8

-nāsānīti vā aḡniśchīyatē ‘gnivānēva bhāvati kasmai kaḡniśchīyata ityāhurdēvā mā
vēḍāniti vā aḡniśchīyatē vidurēna-ndēvāḥ kasmai kaḡniśchīyata ityāhurgṛhyāsānīti
vā aḡniśchīyatē gṛhyēva bhāvati kasmai kaḡniśchīyata ityāhuḥ paśumānāsānīti vā
aḡni- [vā aḡniḥ, chīyatē paśumānēva] 9

-śchīyatē paśumānēva bhāvati kasmai kaḡniśchīyata ityāhu-ssapta mā puruṣā upā
jīvāniti vā aḡniśchīyatē trayāḥ prāñchāstrayāḥ pratyāñchā ātmā sāptama ētāvānta
ēvaināmamuṣmī-~ṃllōka upā jīvanti prajāpātirāgnimāchikīṣata ta-mpṛthivyābravīna
mayyāgni-ñchēṣyāṣē-‘tī mā dhakṣyati sā tvā-‘tidāhyamānā vi dhāviṣyē [vi dhāviṣyē, sa
pāpīyā-] 10

sa pāpīyā-nbhaviṣyāṣīti sō-‘bravī-ttathā vā aḡha-n̄kārīṣyāmi yathā tvā nātīdhakṣyatīti sa
imām̄abhyāmr̄śa-tprajāpādistvā sādāyatū tayā dēvatāyā-‘ṅgiraśva-ddhruvā
sīdētīmāmēvēṣṭākā-n̄kr̄tvōpā-dhātā-nātidāhāya ya-tpratyāgni-ñchīnvīta tadabhi mṛśē-
tprajāpādistvā sādāyatū tayā dēvatāyā-‘ṅgiraśva-ddhruvā sīdē- [-ddhruvā sīda,
itīmāmēvēṣṭākā] 11

-tīmāmēvēṣṭākā-n̄kr̄tvōpā dhātē-‘nātidāhāya prajāpātirakāmāyata prajāyēyēti sa
ētāmukhyāmapāśya-ttagṃ sām̄vathsaramābibhāstatō vai sa prajāyata tasmā-
thsām̄vathsara-mbhāryāḥ praiva jāyatē taṃ vasāvō-‘bruva-npra tvamājaniṣṭhā vāya-
mprajāyāmahā iti taṃ vasūbhyaḥ prāyāchChā-tta-ntrīṇyahānyabibharu-stēna [-stēnā,

trīṇi] 12

trīṇi cha śatānyasṛjanta trayāstrigṃśata-ñcha tasmā-ttryaḥa-mbhāryaḥ praiva jāyatē tā-nrudrā ābruva-npra yūyamājaniḍhvaṃ vāya-mprajāyāmahā iti tagṃ rudrēbhyaḥ prāyāchCha-ntagṃ ṣaḍahānyabibharustēna trīṇi cha śatānyasṛjanta trayāstrigṃśata-ñcha tasmā-thṣaḍaha-mbhāryaḥ praiva jāyatē tānādityā ābruva-npra yūyamājaniḍhvaṃ vāya- [-~ṃvayam, pra jāyāmahā] 13

-mpra jāyāmahā iti tamādityēbhyaḥ prāyāchCha-nta-ndvādaśāhānyabibharustēna trīṇi cha śatānyasṛjanta trayāstrigṃśata-ñcha tasmā-ddvādaśāha-mbhāryaḥ praiva jāyatē tēna vai tē sahasrāmasṛjantōkhāgṃ sāhasratāmīṃ ya ēvamukhyagṃ sāhasraṃ veda pra sahasrā-mpaśūnāpnōti □ 14 □

(agnivān - pāsūmānāsānīti vā agni - rdhāviṣyē - mṛsē-tprajāpātistvā sādyaṭu tayā dēvatāyā-’ngiraśva dhruvā sīda - tēna - tānādityā ābruva-npra yūyamājaniḍhvaṃ vāyaṃ - chātvarigṃśachā) (a. 2)

yajūṣā vā ēṣā kriyatē yajūṣā pachyatē yajūṣā vi mūchyatē yadukhā sā vā ēṣaitarhi yātayāmnī sā na punaḥ prayujyētyāhūragnē yukṣvā hi yē tavā yukṣvā hi dēvaḥūtāmāgṃ ityukhāyā-ñjuhōti tēnajvainā-mpunaḥ prayūnktē tēnāyātayāmnī yō vā agniṃ yōga āgātē yunakti yunktē yūñjānēṣvagnē [yūñjānēṣvagnē, yukṣvā hi] 15

yukṣvā hi yē tavā yukṣvā hi dēvaḥūtāmāgṃ ityāhaṣa vā agnēryōgastēnajvaināṃ yunakti yunktē yūñjānēṣu brahmavādinō vadanti nyānāgnīschētavyā(3) ūttānā(3) iti vayāsāṃ vā ēṣa pratīmayā chīyatē yadagniryannāñcha-ñchinuyā-tpṛṣṭita ēnamāhūtaya ṛchChēyuryadūttāna-anna patitugṃ śaknuyādasūvargyō-’sya syā-tpṛāchīnā-muttāna- [-muttānam, pūruṣaśīṛṣamupā dadhāti] 16

-mpūruṣaśīṛṣamupā dadhāti mukhata ēvaināṃmāhūtaya ṛchChanti nōttāna-ñchīnutē suvargyō-’sya bhavati sauryā juhōti chakṣūrēvāsmi-nprati dadhāti dvirjuhōti dvē hi chakṣuṣī samānyā juhōti samānagṃ hi chakṣu-ssamṛddhyai dēvāsūrā-ssamāyāttā āṣāntē vāmāṃ vasu sa-nnyādadhata taddēvā vāmābhṛtā-’vrñjata tadvāmābhṛtō vāmābhṛttvaṃ yadvāmābhṛtā mupaḍadhāti vāmāmēva tayā vasu yajāmānō bhrātṛvyasya vrñktē hirāṇyamūrdhnī bhavati jyōtirvai hirāṇya-ñjyōtirvāma-ñjyōtiśaivāsyā jyōtirvāmāṃ vrñktē dviyajurbhāvati pratiṣṭhityai □ 17 □

(yūñjānēṣvagnē-prāchīnāmuttānam - ~ṃvāmābhṛtaṃ - chatūrvigṃśatiścha) (a. 3)

āpō varūṇasya patnāya āṣā-ntā agniṛabhyāddhyāyā-ttā-ssamābhava-ttasya rētaḥ parā-’pata-ttadiyamābhavaḍya-ddvītiyā-mparā-’pata-ttadaśāvābhavadīyaṃ vai vīrāḍasau svārāḍ ya-dvirājāvupāḍadhātīmē ēvōpā dhattē yadvā ṣasau rēta-ssīñchaṭi tadasyā-mprati tiṣṭhaṭi ta-tpra jāyatē tā ośādhayō [ośādhayaḥ, vīrudhō] 18

vīrudhō bhavanti tā aṅnirāttī ya ēvaṃ vēda praiva jāyatē-‘nnādō bhavati yō rētasvī
syā-tprāthamāyā-ntasya chityāmbhē upā daddhyādīmē ēvāsmāi samīchī rēta-
ssiñchatō ya-ssiktārētā-ssyā-tprāthamāyā-ntasya chityāmanyāmupā
daddhyāduttamāyāmanyāgṃ rētā ēvāsyā siktamābhyaṃbhayataḥ parī gṛhṇāti
samvathsara-nna ka- [samvathsara-nna kam, chaṇa pratyavarōhēna] 19

-ñchāna pratyavarōhēna hīmē kañchāna pratyavarōhātastadēnayōrvratam yō vā apā
śīrṣānamāgni-ñchinutē-‘pāsīrṣā-‘muṣmī-~ṃllōkē bhavati ya-ssaśīrṣāna-ñchinutē
saśīrṣā ‘muṣmī-~ṃllōkē bhavati chitti-ñjuhōmī manāsā ghṛtēna yathā dēvā jhā-
”gamān vītihōtrā ṛtāvṛdhā-ssamuḍrasyā vāyunāsyā patmān juhōmī viśvakārmaṇē
viśvā-‘hā-‘mārtiyagṃ haviriti svayamātrṇṇāmupadhāyā juhō- [juhōti, ētadvā] 20

-tyētadvā aṅnē-śśīra-ssaśīrṣānamēvāgni-ñchinutē saśīrṣā-‘muṣmī-~ṃllōkē bhavati ya
ēvaṃ vēdā suvargāya vā ēṣa lōkāyā chīyatē yadāgnistasya yadayāthāpūrva-nkriyatē
‘suvargyamasya ta-thsuvargyō ‘gnīschitīmupadhāyābhi mṛśēchchittimachitti-
ñchinavādvī vidvā-npṛṣṭhēvā vītā vṛjīnā cha martā-nrāyē chā na-ssvapatyāyā dēva diti-
ñchā rāsvā-ditimuruṣyētī yathāpūrvamēvaināmupā dhattē prāñchāmēna-ñchinutē
suvargyō-‘sya bhavati □ 21 □

(ōṣādhayaḥ - kaṃ - juhōti - svapatyāyā - ṣṭādāśa cha) (a. 4)

viśvakārmā diśā-mpati-ssa nāḥ paśū-npātu sō-‘smā-npātu tasmai namāḥ prajāpātī
rudrō varuṇō ‘gnirdiśā-mpati-ssa nāḥ paśū-npātu sō-‘smā-npātu tasmai namā ētā vai
dēvatā ētēṣā-mpaśūnā-madhīpataya-stābhyō vā ēṣa ā vṛschyatē yaḥ paśuśīrṣānyūpa
dadhāti hiraṇyēṣṭakā upā dadhātyētābhyā ēva dēvatābhyō namāskarōti brahmavādinō
[brahmavādināḥ, vadantyagnau grāmyā-] 22

vadantyagnau grāmyā-npaśū-npra dadhāti śuchā-”raṇyānārpayatī ki-ntataḥ
uchChigṃṣatīti yaddhiraṇyēṣṭakā upādadhātyamṛtaṃ vai hiraṇyamamṛtēnaiva
grāmyēbhyāḥ paśubhyō bhēṣaja-nkārōti nainān hinasti prāṇō vai prāthamā
svāyamātrṇṇā vyānō dvitīyā-‘pānastṛtiyā-‘nu prā-‘ṇyā-tprathamāg
svāyamātrṇṇāmupadhāyā prāṇēnaiva prāṇagṃ samārdhayati vyānyā- [samārdhayati
vyānyāt, dvitīyāmupadhāyā] 23

-ddvitīyāmupadhāyā vyānēnaiva vyānagṃ samārdhayatyapān yātrtīyāmupadhāyā-
pānēnaivāpānagṃ samārdhayatyathō prāṇairēvainagṃ samīndhē bhūrbhuvā-ssuvaritī
svayamātrṇṇā upā dadhātīmē vai lōkā-ssvāyamātrṇṇā ētābhiḥ khaluvai vyāhṛtibhiḥ
prajāpātīḥ prā-‘jāyataḥ yadētābhirvyāhṛtibhi-ssvayamātrṇṇā upādadhātīmānēva
lōkānupadhāyāiṣu [] 24

lōkēṣvadhī prajāyatē prāṇāyā vyānāyāpānāyā vāchē tvā chakṣuṣē tvā tayā dēvatāyā-
‘ṅgiraśva-ddhruvā sīdāgninā vai dēvā-ssuvargam lōkamājigāgṃsa-ntēna patītu-
nnāsāknuva-nta ētāśchatāsra-ssvayamātrṇṇā āpaśya-ntā dikṣūpādadhataḥ tēnā

ṣarvatāśchakṣuṣā suvargaṃ lōkamāyaṇ yachchatāśra-ssvayamātṛṇṇā dīkṣūpadadhāti
ṣarvatāśchakṣuṣaiṣva tadagninā yajāmāna-ssuvargaṃ lōkamēti □ 25 □

(brahmavādinō - vyānyā - dēṣu - yajāmānā - strīṇi cha) (a. 5)

agna ā yāhi vītaya ityāhā-hvātaiṣvainā-magni-ndūtaṃ vṛṇīmaha ityāha hūtvaiṣvaināṃ
vṛṇītē 'gninā-'gni-ssamiddhyata ityāha samīndha ēvaināmagṇirvṛtrāṇi jaṅghanādityāha
samiddha ēvāsmīnindriya-ndādhatyāgnē-ssōmā-mmanāmaha ityāha manuṣṭa
ēvaināmētāni vā ahnāgṃ rūpā- [rūpāṇi, anvaḥamēvainā-] 26

-ṇyānvaḥamēvainā-ñchinutē 'vāhnāgṃ rūpāṇi rundhē brahmavādinō vadantī kasmā-
thsatyādyātayāmnīraṇyā iṣṭākā ayātayāmnī lōka-mprṇētyaīmdrāgnī hi bārhaspatyētī
brūyādinrāgnī cha hi dēvānā-mbrhaspatīśchā-yātayāmānō 'nucharavātī
bhavatyajāmitvāyā -nuṣṭubhā-'nū charatyātmā vai lōka-mprṇā prāṇō 'nuṣṭu-ptasmā-
tprāṇa-ssarvāṇyaṅgānyanū charatī tā āśya sūdādōhasa [sūdādōhasaḥ, ityāha] 27

ityāha tasmā-tparūṣiparuṣi rasa-ssōmagḡ śrīṇantī prśñāya ityāhānnaṃ vai
prśñyannāmēvāvā rundhē-'rkō vā agnirarkō-'nnaṃannāmēvāvā rundhē janmā-
ndēvānāṃ viśāstriṣvā rōchanē dīva ityāhēmānēvāsmai lōkān jyōtiṣmataḥ karōtī yō vā
iṣṭākānā-mpratīṣṭhāṃ vēdaḥ pratyēva tiṣṭhatī tayā dēvatāyā-'ngiraśva-ddhruvā
sīdētyāhaiṣā vā iṣṭākānā-mpratīṣṭhā ya ēvaṃ vēdaḥ pratyēvatīṣṭhati □ 28 □

(rūpāṇi - sūdādōhasa - stayā - ṣōḍāśa cha) (a. 6)

suvargāya vā ēṣa lōkāyā chīyatē yadagnirvajrā ēkādaśinī yadagnāvēkādaśinī-
mminuyā-dvajrēṇainagṃ suvargāllōkādaṅtardādhyādyanna mīnuyā-thsvarūbhiḥ
paśūn vyārdhayēdēkayūpa-mmīnōtī naināṃ vajrēṇa suvargāllōkādaṅtardadhāti na
svarūbhiḥ paśūn vyārdhayatī vi vā ēṣa īndriyēṇā vīryēṇardhyatē yō-'gni-ñchīnva-
nnādhīkrāmātyaindriya- [-nnādhīkrāmātyaindriyā, rchā "kramāṇa-] 29

-rchā "kramāṇa-mpratīṣṭākāmupā daddhyānnēndriyēṇā vīryēṇā vyṛddhyatē rudrō vā
ēṣa yadagnistasyā tīśra-śśāraṇvyāḥ prātīchī tīśāśchyaṇūchī tābhyō vā ēṣa ā vṛśchyatē
yō-'gni-ñchīnutē 'gni-ñchītvā tīśrdhanvamayāchita-mbrāhmaṇāyā dadyā-ttābhyā ēva
namāskarōtyathō tābhyā ēvā-"tmāṇa-nniṣkrīṇītē yattē rudra purō [rudra puraḥ,
dhanuṣṭa-dvātō] 30

dhanuṣṭa-dvātō anū vātu tē tasmai tē rudra saṃvathsarēṇā namāskarōmī yattē rudra
dakṣiṇā dhanuṣṭa-dvātō anū vātu tē tasmai tē rudra parivathsarēṇā namāskarōmī
yattē rudra paśchāddhanuṣṭa-dvātō anū vātu tē tasmai tē rudrēdāvathsarēṇā
namāskarōmī yattē rudrōttarā-ddhanuṣṭa- [ddhanuṣṭat, vātō] 31

-dvātō anū vātu tē tasmai tē rudrēduvathsarēṇā namāskarōmī yattē rudrōparī
dhanuṣṭa-dvātō anū vātu tē tasmai tē rudra vathsarēṇā namāskarōmī rudrō vā ēṣa
yadagni-ssa yathā vyāghraḥ kruddha-stiṣṭhātyēvaṃ vā ēṣa ētarhi sañchītamētairupā

tiṣṭhatē namaskārai-rēvainagṃ śamayati yē-'gnayāḥ - [yē-'gnayāḥ, purīṣyāḥ] 32

purīṣyāḥ pravīṣṭāḥ pṛthivīmanuḥ □ tēṣā-ntvamāsyuttamaḥ praṇō jīvatāvē suva □ āpā-
ntvā-'gnē manasā "pā-ntvā-'gnē tapasā "pā-ntvā-'gnē dīkṣayā "pā-ntvā-'gna
upaśadbhīrāpā-ntvā-'gnē sutyayā-"pā-ntvā-'gnē dakṣiṇābhīrāpā-ntvā-'gnē
'vabhīrthēnāpā-ntvā-'gnē vaśayā "pā-ntvā-'gnē svagākāreṇetyāhai śa vā
agnērāptīstayajvaināmāpnōti □ 33 □

(aīndriyā - pura - uttarāddhanuṣṭa- daṅgayā - āhā - ṣṭau chā) (a. 7)

gāyātrēṇa purastādupa tiṣṭhatē prāṇamēvāsmi-ndadhāti bṛha-drathantarābhyā-
mpakṣāvōjā ēvāsmi-ndadhātyṛtusthāyājñā-yajñiyēṇa puchChāmṛtuṣvēva prati tiṣṭhati
pṛṣṭhairupā tiṣṭhatē tējō vai pṛṣṭhāni tējā ēvāsmi-ndadhāti prajāpātiragnimāsṛjataḥ sō-
'smā-thsṛṣṭaḥ parāmaḥ-ttam vāravantīyēnā-vārayataḥ ta-dvāravantīyāsya
vāravantīyaṭvagg śyaitēnā śyētī ākurutaḥ tachChyaitasyā śyaitatvam- [śyaitatvam, ya-
dvāravantīyēnōpatiṣṭhātē] 34

--mya-dvāravantīyēnōpatiṣṭhātē vārayata ēvainagg śyaitēnā śyētī kūrute
prajāpātērhrdayēnā-pipakṣa-mpratyupā tiṣṭhatē prēmāṇāmēvāsyā gachChatī prāchyā
tvā dīśā sādayāmi gāyātrēṇa Chandāsā-'gninā dēvatāyā-'gnē-śśīrṣṇāgnē-śśīraḥ upā
dadhāmi dakṣiṇayā tvā dīśā sādayāmi traīṣṭubhēṇa Chandasēndrēṇa dēvatāyā-'gnēḥ
pakṣēṇāgnēḥ pakṣamupā dadhāmi pratīchyā tvā dīśā sādayāmi [dīśā sādayāmi,
jāgātēṇa] 35

jāgātēṇa Chandāsā savitrā dēvatāyā-'gnēḥ puchChēnāgnēḥ puchChamupā
dadhāmyudīchyā tvā dīśā sādayāmyānūṣṭubhēṇa Chandāsā mītrāvaruṇābhyāṃ
ēvatāyā-'gnēḥ pakṣēṇāgnēḥ pakṣamupā dadhāmyūrdhvayā tvā dīśā sādayāmi
pāṅktēṇa Chandāsā bṛhaspatīnā dēvatāyā-'gnēḥ pṛṣṭhēnāgnēḥ pṛṣṭhamupā dadhāmi
yō vā apātmānamāgni-ñchinutē-'pātmā-'muṣmi-~ṃllōkē bhāvati ya-ssātmāna-
ñchinutē sātmā-'muṣmi-~ṃllōkē bhāvatyātmēṣṭakā upā dadhātyēṣa vā agnērātmā
sātmānamēvāgni-ñchinutē sātmā-'muṣmi-~ṃllōkē bhāvati ya ēvaṃ vēdā □ 36 □

**(śyaitatvam - pratīchyā tvā dīśā sādayāmi - ya-ssātmāna-ñchinutē -
dvāvīgṃśatīścha) (a. 8)**

agnā udadhē yā tā iṣūryuvā nāma tayā nō mṛḍa tasyāstē namastasyāstā upa jīvāntō
bhūyāsmāgnē duddhra gahya kigṃśīla vanya yā tā iṣūryuvā nāma tayā nō mṛḍa
tasyāstē namastasyāstā upa jīvāntō bhūyāsmā pañcha vā ētē-'gnayō yachchitāya
udaḍhirēva nāmā prathamō duddhrō [duddhraḥ, dvītiyō] 37

dvītiyō gahyāstrīyāḥ kigṃśīlaśchātūrthō vanyāḥ pañchamastēbhyō yadāhūtīrna
juhuyādāddhvāryu-ñcha yajāmāna-ñcha pra dāhēyuryadētā āhūtīrjuhōtī
bhāgadhēyēnāivaināmChamayati nā-"rtīmārchChātyaddhvāryurna yajāmānō vāmmā
āsa-nṇasōḥ praṇō-'kṣyōśchakṣuḥ karṇayō-śśrōtrā-mbāhuvōrbalā-mūruvōrōjō-'riṣṭā

viśvānyaṅgāni taṇū- [taṇūḥ, taṇuvā mē] 38

-staṇuvā mē saha namāstē astu mā mā higṃsīrapa vā ētasma-tprāṇāḥ krāmanti yō-
'gni-ñchīnvannādhi krāmāti vāmma āsa-nnaśoḥ prāṇa ityāha prāṇānēvā-"tma-ndhāttē
yō ruḍrō aḡnau yō aḡhsu ya ośādhiṣu yō ruḍrō viśvā bhuvānā-"vijēśa tasmai ruḍrāya
namō aṣtvāhūtibhāgā vā aṇyē ruḍrā ḡvirbhāgā [ruḍrā ḡvirbhāgāḥ, aṇyē
śātaruḍrīyagṃ] 39

aṇyē śātaruḍrīyagṃ huṭvā gāvīdhuka-ñcharumētēna yajūśa charamāyāmiśākāyā-nni
dāddhyā-dbhāgadhēyēnainvainaḡm śamayaṭi tasya tvai śātaruḍrīyagṃ
huṭamityāḡuryasyaitadagnau kriyata itī vasāvastvā ruḍraiḡ purastā-tpāntu pītarāstvā
yamarājānaḡ pīṭṛbhīrdakṣiṇātaḡ pāmtvādītyāstvā viśvāirdēvaiḡ paśchā-tpāmtu
dyutānastvā māruṭō maṇudbhīruttarātaḡ pātu [] 40

dēvastvēndrājyēsthā varūṇarājānō 'dhastāchchō-parīsthāchcha pāntu na vā ētēnā
pūtō na mēddhyō na prōkṣītō yadēnamataḡ prāchīnā-mprōkṣaṭi ya-thsañchītamājyēna
prōkṣaṭi tēnā pūtastēna mēddhyastēna prōkṣītaḡ [] 41 []

(duḍhra - staṇū - rḡvirbhāgāḥ - pātu - dvātrigṃśachcha) (a. 9)

saṃichī nāmāsi prāchī diktasyāstē 'gniradhīpati rasītō rākṣītā yaśchādhīpati ryaśchā
gōptā tābhyā-nnamāstau nō mṛḍayatā-ntē ya-ndviṣmō yaśchā nō dvēṣṭi taṃ vā-
ñjambhē dadhāmyōjaśvinī nāmāsi dakṣiṇā di-ktasyāstā indrō-'dhīpatiḡ pṛdākḡḡ prāchī
nāmāsi praṭichī di-ktasyāstē [di-ktasyāstē, sōmō-'dhīpati-] 42

sōmō-'dhīpati-ssvajō 'vasthāvā nāmā-syudīchī di-ktasyāstē varuṇō-'dhīpati-stīraśchā
rāji-radhīpatnī nāmāsi brḡḡtī di-ktasyāstē brḡḡspati-radhīpati-śśvītrō vaśinī nāmāsiya-
ndi-ktasyāstē yaṃō-'dhīpatiḡ kaḡmāśa grīvō rākṣītā yaśchādhīpati ryaśchā gōptā
tābhyā-nnamāstau nō mṛḍayatā-ntē ya-ndviṣmō yaśchā [] 43

nō dvēṣṭi taṃ vā-ñjambhē dadhāmyētā vai dēvatā aḡni-ñchītagṃ rākṣanti tābhyō
yadāhūtīrna juhuyā-dāddhvāryu-ñchā yajāmāna-ñcha dhyāyēyuryadētā āhūtīrjuhōti
bhāgadhēyēnainvainā-ñChamayaṭi nā-"rtī-mārchChātyaddhvāryurna yajāmānō hētayō
nāmā sthā tēśāḡ vaḡ purō grḡḡ aḡnirva iśāva-ssalilō nilīpā-nnāmā [] 44

sthā tēśāḡ vō dakṣiṇā grḡḡḡ pītarō va iśāva-ssagārō vajriṇō nāmā sthā tēśāḡ vaḡ
paśchā-dgrḡḡ-ssvapnō va iśāvō gahvārō 'vasthāvānō nāmā sthā tēśāḡ va uttarā-dgrḡḡ
āpō va iśāva-ssamudrō-'dhīpatayō nāmā sthā tēśāḡ va uparī grḡḡ vaṛṣaḡ va iśāvō-
'vasvān kraṇvā nāmā sthā pārthivā-stēśāḡ va iha grḡḡ [grḡḡḡ, annāḡ va] 45

annāḡ va iśāvō 'nimīṣō vātanāma-ntēbhyō vō namāstē nō mṛḍayataḡ tē ya-ndviṣmō
yaśchā nō dvēṣṭi taṃ vō jambhē dadhāmi huṭādō vā aṇyē dēvā āhūtādō-'nyē
tānāḡniḡchidēvōbhayā-nprīṇāti dāddhnā mādhumiśrēnaitā āhūtīrjuhōti
bhāgadhēyēnainvainā-nprīṇātyathō khalvāḡhūriśākā vai dēvā āhūtāda i- [āhūtāda itī,

pr̥ṣatō vaiśvadēvaḥ p̥itvō nyañkuḥ kaśastē-‘nūmatyā anyavāpō-‘rdhamāsānā-mmāsā-
ñkaśyapaḥ kvayīḥ kuṭarūrdātyauḥastē sinīvālyai bṛhaspatāyē śitpuṭaḥ □ 55 □

(pr̥ṣatā- ‘ṣṭādāśa) (a. 17)

śakā bhaumī pāntraḥ kaśō mānthīlavastē p̥itr̥ṇā-m̥ṛtūnā-ñjahākā samvathsarāya lōpā
kapōta ulūka-śśāśastē nair̥tāḥ k̥ṛkavākū-ssāvītraḥ □ 56 □

(śakā - ‘ṣṭādāśa) (a. 18)

rurū raudraḥ k̥ṛkalāsa-śśākunīḥ pippākā tē śāraṇvyāyāi hariṇō mārūtō brahmaṇē
śārgastarakṣūḥ k̥ṛṣṇa-śśvā chaturākṣō gārdabhasta itarajanānāmagṇayē dhūñkṣṇā □
57 □

(rurū - rvigṃśatiḥ) (a. 19)

alaja āmtariḥkṣa udrō maḍguḥ plavastē-‘pāmadītyai haḡmsasāchirindrānyai kīrsā
gr̥ddhrā-śśītikakṣī vārdhrāṇasastē divyā dyāvāp̥r̥thivyā śvāvit □ 58 □

(alajō - ‘ṣṭādāśa) (a. 20)

suparṇaḥ pārijanyō haḡmsō vṛkō vṛsadagṃśasta aindrā apāmudrō ‘ryamṇē lōpāśa-
ssigṃhō nākulō vyāghrastē mähēndrāya kāmāya parāsvān □ 59 □

(suparṇō - ‘ṣṭādāśa) (a. 21)

āgnēyaḥ k̥ṛṣṇagrīva-ssārasvatī mēṣī bābhru-ssaumyaḥ pauṣṇa-śśyāma-śśītipr̥ṣṭhō
bārhaspatya-śśīlpō vaiśvadēva aindrō-‘ruṇō mārūtaḥ kal māśā aindrāgna-ssagṃhitō
‘dhōrāma-ssāvītrō vāruṇaḥ pētvāḥ □ 60 □

(āgnēyō - dvāvigṃśatiḥ) (a. 22)

aśvāstūparō gōmṛgastē prājāpatyā āgnēyau k̥ṛṣṇagrīvau tvāṣṭrau lōmaśasakthau
śītipr̥ṣṭhau bārhaspatyau dhātṛē p̥ṣōdara-ssauryō balakṣaḥ pētvāḥ □ 61 □

(aśvaḥ - ṣōdāśa) (a. 23)

agnayē-‘nīkavatē rōhitāñji-ranadvā-ṇadhōrāmau sāvītrau pauṣṇau rājatanābhī
vaiśvadēvau pīsaṅgau tūparau mārūtaḥ kal māśā āgnēyaḥ k̥ṛṣṇō-‘ja-ssārasvatī mēṣī
vāruṇaḥ k̥ṛṣṇa ēkāśītipā-tpētvāḥ □ 62 □

(agnayē - dvāvigṃśatiḥ) (a. 24)

*(yadēkēna - prajāpātiḥ prēṇā-‘nu - yajuśā - ‘pō - viśvakarmā - ‘gna ā yāhi -
suvaṛgāya vajrō - gāyatṛēṇā - gnā udadhē - samīchī - ndrāya - mayu - rapāṃ - balāya
- puruṣamṛgaḥ - saurī - p̥ṣataḥ - śakā - rurū - ralajaḥ - sūparṇa - āgnēyō - ‘śvō -
‘gnayē-‘nīkavatē - chatūrvigṃśatiḥ)*

*(yadēkēna - sa pāpīyā - nētadvā agnē - rdhanusta-d- dēvāstvēndrājyēṣṭhā - apā-
nnaptrē - ‘śvāstūparō - dviṣāṣṭiḥ)*

(yadēkē, naikāsītipā-tpētvāḥ)

□ hariḥ ōm □

□ kṛṣṇa yajurvēdīya taittirīya saṃhitāyā-mpañchamakāṇḍē pañchamaḥ praśna-
ssamāptaḥ □

Sri Amritananda Natha Guruvu Garu, Amrita Nilayam, Gowravaram Village & Post, Kavali Mandal, Nellore District, Andhra Pradesh.
Phone Number: +91 9493475515 | www.amritanilayam.org